

?Troben la costella d'una vaca marina de 42 milions d'anys a Folgueroles

El fòssil del mamífer més gran del mar de l'eocè és excepcional per la seva escassetat i perquè estava sencer

Durant l'extracció del fòssil de costella de vaca marina a Folgueroles | Guillem Bagaria (Grup de Naturalistes d'Osona)

Trobada excepcional a Folgueroles. Fa poc s'ha extret un fòssil de costella de Dugong, una espècie de vaca marina que va viure a Osona ara fa uns quaranta-dos milions d'anys. En declaracions a **Osona.com**, Jordi Vilà, de Geòleg.cat (<https://www.geolog.cat/>) i del Grup de Naturalistes d'Osona (<http://www.gno.cat/>), titlla la troballa d'"excepcional". En aquest sentit, explica que es tracta d'un fòssil "poc habitual, singular i escàs" i alhora que "l'excepcionalitat també és que la peça estava sencera".

El sireni, d'uns dos metres de llarg i 400 quilos, habitava a la zona interior de Catalunya, que llavors -entre 48 i 37 milions d'anys- era un mar tropical de l'eocè. "Era l'únic gran mamífer que habitava en aquest gran mar", destaca el geòleg. Actualment, es poden trobar aquests mamífers a les costes tropicals de l'oceà Índic.

[despiece] **Un viatge post mortem**

Segons Vilà, la troballa parla d'un viatge "post mortem". "Aquests animals pasturaven en unes

praderes de posidònia [unes plantes aquàtiques] i se'n tornaven a la platja", diu el geòleg, remarcant que l'os s'ha trobat en "un sediment molt profund", és a dir, quelcom rar perquè "estava a mar obert". D'aquesta manera, apunta que l'animal va morir, es va inflar pels gasos de la putrefacció, va surar i va anar a la deriva. "Pel camí, altres animals marins van anar-se'l menjant".

"El cap devia anar per aquí i la costella per allà", afegeix. Per això, s'ha trobat la costella sola, sense cap altra part del cos d'aquest mamífer. "Aquesta és una història plausible, però també poden haver-hi altres versions", conclou. [/despiece]

Extracció d'urgència per la vulnerabilitat

La costella de Dugong va ser extreta d'urgència. Tal com explica Vilà, van localitzar el fòssil amb Íngrit Soriguera, també de Geòleg.cat, mentre estaven preparant una excursió que forma part del cicle de sortides naturalistes per l'Espai Natural Guillerries-Savassona. "Vam trobar casualment aquest os i tenia una vulnerabilitat evident perquè estava en un camí ral i els cotxes hi passaven per sobre", apunta. En aquest sentit, reconeix que pot ser "ben bé" que el pas dels vehicles hagin pogut fer aflorar l'os, però després "l'haguessin acabat destruint".

El fòssil de costella de vaca marina a Folgueroles Foto: Guillem Bagaria (Grup de Naturalistes d'Osona)

Llavors es va contactar amb la direcció general de Patrimoni de la Generalitat per informar de la troballa i la seva importància. En els permisos de l'extracció es va determinar Vilà com a director d'excavació juntament amb Soriguera, que van trobar la peça. En menys d'un mes han tret la costella, envoltada de la roca original per tal de no malmetre-la, amb l'ajut del personal de l'espai natural.

"Aquest os, que inevitablement està trencat, està pendent de reparació", explica Vilà, remarcant que "ara tocarà fer un puzzle" després d'extreure'l de la roca. Un cop s'hagi reparat l'excepcional

trobada, es farà la donació a l'Ajuntament de Folgueroles perquè el públic pugui contemplar aquest fòssil "únic i singular" de la zona.

Alerta amb els fòssils

Vilà aprofita per comentar que "l'extracció de fòssils està prohibida i regulada". Per això, recomana que quan es trobi una peça com aquesta o semblants, s'avisí als ajuntaments d'on s'ha fet la trobada. Llavors s'iniciaran els tràmits amb Patrimoni per decidir si cal extreure-la en funció del seu interès.

En tot cas, el geòleg remarca que "les peces millor que siguin públiques", és a dir, que en tinguin cura les institucions per tal de donar-los "un valor" i "no quedar mortes en una habitació".